

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ (Α.Π.Θ.)

Η ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ
Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΟΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ (Α.Π.Θ.)

**Η ΓΛΩΣΣΑ
ΚΑΙ Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ**

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΟΣ

Ββββ.

ΒΙΒΛΙΟΛΟΓΕΙΟΝ

ΦΛΩΡΙΝΑ 2003

Περιεχόμενα

Πρόλογος	9
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ Παντελής Γεωργογιάννης, Βασίλης Λάμπρος	11
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ Ελένη Γρίβα, Σταύρος Καμαρούδης	23
ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ ΚΡΑΣΙ ΣΕ ΠΑΛΙΟ ΑΣΚΙ; Ιωάννης Δαϊκόπουλος, Στέλλα Κασίδου, Κώστας Ντίνας	45
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Άννα Ιορδανίδου	63
Η ΦΡΙΤΕΖΑ ΚΑΙ Η ΚΑΜΕΡΑ Η ΑΛΛΙΩΣ Η ΠΑΤΑΤΙΕΡΑ ΚΑΙ Η ΜΙΚΡΗ ΚΡΕΒΑΤΟΚΑΜΕΡΑ. Κώστας Ντίνας, Αργύρης Κυρίδης, Ελένη Τσακνίδου, Βαγγέλης Δρόσος, Βάσω Χατζηγεωργίου	73
ΤΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΩΣ ΤΟΜΕΑΣ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ. ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ Ναπολέων Μήτσης	89
ΜΠΟΣΤ: ΕΝΑΣ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΟΣ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΛΟΓΙΟΤΑΤΙΣΜΟΥ Θανάσης Νάκας	105
«ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ» ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΗΧΗΡΑ ΠΑΡΟΜΟΙΑ Μίμης Σουλιώτης	149
ΟΙ ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ Βασιλική Χατζηγεωργίου	173

ΠΟΛΥΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Σωφρ. Χατζησαββίδης

189

ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗΣ

Όλγα Μούσιου-Μυλωνά

197

Προλογικό σημείωμα

Ο λόγος περί γλώσσας είναι πάντοτε ενδιαφέρων και συναρπαστικός για όλους. Ενδιαφέρει και συναρπάζει όσους υπηρετούν τη γλώσσα από επιστημονικό ενδιαφέρον ή επαγγελματικό καθήκον και τη μελετούν ο καθένας από τη σκοπιά του: το φιλόσοφο, τον ιστορικό, το λογοτέχνη, τον ψυχολόγο, τον κοινωνιολόγο, το γλωσσολόγο. Δεν αφήνει όμως αδιάφορους και όλους όσους απλώς τη χρησιμοποιούν ως καθημερινό επικοινωνιακό τους εργαλείο και ως μέσο προσωπικής τους έκφρασης.

Ο λόγος περί διδασκαλίας της γλώσσας, μητρικής ή δεύτερης / ξένης, ελληνικής ή οποιασδήποτε άλλης, είναι πολλαπλώς χρήσιμος και ωφέλιμος και για κείνους που την έχουν εντάξει στις επιστημονικές και ερευνητικές τους αναζητήσεις και για τους εκπαιδευτικούς της πράξης, οι οποίοι καλούνται να υλοποιήσουν τώρα ή κάποια στιγμή στο μέλλον όσα σχεδιάζονται κάθε φορά από τους ειδικούς και τα πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα. Ο λόγος αυτός στις μέρες μας έχει ιδιαίτερη σημασία καθώς τα τελευταία χρόνια η συζήτηση γύρω —κυρίως— από τη γλωσσική διδασκαλία έχει ενταθεί και είναι σημαντική και η ελληνική συμμετοχή σ' αυτήν.

Αυτήν τη διαπίστωση έχοντας υπόψη του το Τμήμα Νηπιαγωγών της Φλώρινας ανέλαβε την πρωτοβουλία και εισηγήθηκε στο αδελφό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης και τον Κοσμήτορα της Παιδαγωγικής μας Σχολής την από κοινού διοργάνωση μιας διημερίδας με τον δηλωτικό τίτλο «Η γλώσσα και η διδασκαλία της». Καλέσαμε διακεκριμένους έλληνες γλωσσολόγους και πανεπιστημιακούς δασκάλους, για να μας καταθέσουν τη γνώση και εμπειρία τους για το θέμα. Τους ευχαριστούμε θερμά για την πρόθυμη ανταπόκρισή τους. Δώσαμε και εμείς της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας (μέλη ΔΕΠ και μεταπτυχιακοί φοιτητές μας) τη δική μας συμβολή στην όλη συζήτηση.

Αποφασίσαμε να αφιερώσουμε χωρίς πολλές τυμπανοκρουσίες —και προσκρούοντας στην άμετρη μετριοφροσύνη του— τη διημερίδα αυτή στον συνάδελφο, πρώην πρόεδρο, και φίλο πολλών από μας καθηγητή Σωφρόνη Χατζησαββίδη, ο οποίος μετά την αποχώρησή του από το Τμήμα Νηπια-

γωγών Φλώρινας υπηρετεί πλέον στο Τμήμα Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Δεν το κάναμε για λόγους τυπικούς ή για λόγους αβροφροσύνης, αλλά οφείλοντάς του μian αναγνώριση για όσα πολλά και ποικίλα πρόσφερε στο Τμήμα μας και στην Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας γενικότερα επί μία πενταετία.

Για την Οργανωτική Επιτροπή

Κώστας Δ. Ντίνας

*(Επίκ. Καθηγητής Γλωσσολογίας –
Διδακτικής της Ελληνικής Γλώσσας)*